

Testattava

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

Henkilöllisyyden varmistaminen:

Ajokortti   Muu kuvallinen henkilötodistus: _____

Kahden viimeisen viikon aikana käytetty lääkitys:

Ei mitään lääkitystä   Reseptit tarkastettu

_____
_____
_____

Viivakoodi

Indikaatio

Työhönsijoitustarkastus

Satunnainen testaus

Vahinkotapaus

Väärinkäyttöepäily

Muu: _____

Lähettäjä Lääkäri tai terveydenhoitaja:

Vastausosoite:

Laskutusosoite:

Tutkimuspyyntö

U-DS4 (amfetamiini, bentsodiatsepiinit,
kannabis, opiaatit)

U-DS5 (amfetamiini, bentsodiatsepiinit,
kannabis, opiaatit kokaiini)

U-DS6 (amfetamiini, bentsodiatsepiinit,
kannabis, opiaatit, buprenorfiini, kokaiini)

Muu, mikä

Testattavan suostumus:

Suostun siihen, että virtsanäytteestäni tehdään huumeaineseulonta. Olen saanut informaation huumeaineseulonnan tarkoituksesta ja sisällöstä sekä tiedän oikeudestani riitauttaa testitulokset. Annan myös suostumukseni siihen, että tulokset toimitetaan edellä mainittuun vastausosoitteeseen terveydenhuollon ammattihenkilölle.

Paikka: _____ Päivämäärä: _____ Allekirjoitus: _____

Näytteenotto

Ajankohta _____ Klo _____

Lämpötila °C _____ pH _____
(hyväksytty 32–38 °C) (hyväksytty 4–10)

Sinettinumero _____

Paikka

Eriytisiä huomioita (esim. annetun veden määrä):

_____

Näyte on jaettu läsnä ollessani kahteen putkeen, jotka on suljettu ja sinetöity. Lähetteen ja näytteiden tunnistetiedot ovat samat.

Näytteenottajan allekirj.: _____

Nimenselvennys: _____

Testattavan allekirj.: _____

Nimenselvennys: _____

Näyte lähetetty postitse / lähetin mukana:

Päivämäärä: _____

Nimikirjaimet: _____

Näyte saapunut Vitaan:

Päivämäärä: _____

Nimikirjaimet: _____

Näytteenotto-ohjeet

Näytteenoton kuvaus

- Testattava esittää hänelle annetun tutkimuslähetteen näytteenottajalle.
- Näytteenottaja varmistaa testattavan henkilöllisyyden.
- Ennen näytteenottoa testattavalle kerrotaan näytteenotto-prosessista.
- Näytteenottotiloihin tulisi olla pääsy vain asianomaisilla henkilöillä, kun näytteitä kerätään ja säilytetään.
- Näytteen ottaa tehtävään perehdytyksen saanut terveydenhuollon ammattihenkilö.
- Näytteenottaja täydentää osaltaan tutkimuslähete-lomakkeen ja pyytää testattavaa allekirjoittamaan kohdan, jossa testattava suostumuksensa lisäksi vahvistaa antaneensa näytteen, seuranneensa näytteen jaon kahteen putkeen, putkien sinetöinnin sekä lomakkeiden ja putkien yhtäläisyyden.

Näytteenottajan tulee minimoida näytteen manipulointimahdollisuudet seuraavin varotoimin:

- Testattavan tulee jättää päällysvaatteet, laukut ja muut tavarat näytteenotto-WC:n ulkopuolelle (myös taskut tulee tyhjentää).
- Ennen näytteenantoa testattava pesee kätensä pelkällä vedellä ja kuivaa ne näytteenottajan valvonnassa.
- Testattava valitsee itse näytteenotto-astian.
- Testattava on koko ajan näytteenottajan valvonnassa niin, että testattavalla ei ole pääsyä vesipisteelle, nestesaippua-annostelijalle, puhdistusaineille tai muille materiaaleille, joilla hän voisi yrittää manipuloida näytettä.
- Näytteenotto-WC:ssä ei saa olla vettä, saippuaa tms. Huuhteluveden tulee olla värjätty.
- Testattava luovuttaa virtsanäytteen WC-tilassa tai muuten siten erotetulla alueella, että taataan yksilön intimitteittisuoja. Näytteenottajalla ei saa olla suoraa katsekontaktia testattavaan.
- Näytteenottaja pysyttelee näytteenotto-WC:n ulkopuolella, kunnes näyte on kerätty ja on heti valmiina vastaanottamaan näytteen. Testattavan tulee huuhtoa WC vasta luovutettuaan näytteen näytteenottajalle.
- Näytteenottaja kirjaa tutkimuslähete-lomakkeeseen havaitsemansa poikkeavan käytöksen.

Saadessaan näytteen, näytteenottaja:

- Arvioi virtsanäytteen riittävyyden (virtsa tulee olla vähintään 20 ml).
- Tarkistaa virtsan lämpötilan (lämpötilan mittaus ei saa kontaminoida näytettä).
  - Lämpötila tulee mitata välittömästi näytteenoton jälkeen
  - Lämpötilan tulee olla 32-38 °C.
- Tarkistaa ulkoisesti näytteen laadun. Mikä tahansa poikkeava havainto kirjataan ylös tutkimuslähetelomakkeeseen.
- Tarkistaa näytteen pH:n. Näytteen pH mitataan alkuperäiseen asiaan jääneestä näytteestä vasta sen jälkeen, kun näyte on ensin jaettu A-putkeen ja B-putkeen.

Näytteenjako putkiin ja sinetöinti:

- Näyte jaetaan kahteen testattavan itse valitsemaan putkeen (A ja B).
- Näytteenottaja pyytää testattavaa tarkkailemaan näytteen jakamista keräys-astiasta putkiin, sekä näyteputkien sinetöintiä ja merkitsemistä.
- Sinetöinnin tarkoituksena on taata näytteen koskemattomuus kuljetuksen aikana.
- Putket (A ja B) sekä tutkimuslähetelomake toimitetaan laboratorioon.
- A -putki käytetään testaukseen ja B -putki säilytetään sinetöitynä positiivisen tuloksen riitauttamisen varalta.

Näytteen koskemattomuus

- Näytteen keräysastian ja putkien tulee olla koko ajan sekä testattavan että näytteenottajan näkyvissä, kunnes virtsanäytteet on sinetöity ja merkitty.
- Testattava vahvistaa allekirjoituksellaan asianmukaisen toiminnan.

Näytteen lähettäminen

- Näytteet laitetaan salpapussiin, jossa on pala imuliinaa ja pakataan tutkimuslähetelomakkeen kanssa lähetyspakkaukseen.

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) julkaisu 2006:2 "Huumausainetestaus työelämässä", joka pohjautuu European Laboratory Guidelines for Legally Defensible Workplace Drug Testing: Urine Testing – ohjeeseen EWDTS, 2003